

تغییرات جمعیت بالنتوری *Chrysopa carnea* Steph در مزارع چغندر قند کرج

ولی‌الله غدیری
آزمایشگاه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی کرج

چکیده:

حشره کامل از عسلک، قطرات شب‌نم و ترشحات گیاهان تغذیه می‌کنند ولی لارو این حشره پردازاتور فعالی است که از مراحل مختلف نشو و نماي شته‌ها، زنجره‌ها، کنه‌ها و لاروسنن اولیه پروانه‌ها و تخم حشرات تغذیه می‌کند. بررسیهای انجام شده طی مدت سه سال (۱۳۶۵-۱۳۶۷) نشان داد که حشرات کامل از اواخر اردیبهشت ماه یا اوایل خرداد ماه در مزارع چغندر قند ظاهر شده و تراکم جمعیت آن از اواخر خرداد ماه افزایش می‌یابد. حداکثر جمعیت این بالنتوری از اوایل تیر ماه تا اواخر مرداد ماه در مزارع فعالیت دارد و از اواخر مرداد ماه جمعیت آن روبه کاهش می‌گذارد. بالاترین تراکم جمعیت این بالنتوری در مزارع زود کاشت ظاهر می‌شود. حشرات کامل دارای فعالیت شبانه هستند و به طرف نور جلب می‌شوند.

مقدمه:

حشرات خانواده *Chrysopidae* نقش بسیار ارزنده و قابل توجهی در کنترل حشرات ریز و مکنده نظیر شته‌ها، کنه‌ها، زنجره‌ها و تخم حشرات و حتی لارو سنن اولیه آنها دارند.

از این خانواده گونه *Chrysopa carnea* Steph یکی از پردازاتورهای مهم در مزارع چغندر قند کرج می‌باشد و علاوه بر آن گونه‌های *Chrysopa dubitans* McLachlan و *Chrysopa iranica* (Holzel) خیری (۶۵-۱۳۶۴) گزارش شده است. بررسیهای انجام شده توسط ایشان نشان می‌دهد که فعالیت این بالنتوری از اوایل تابستان آغاز می‌شود به طوری که می‌تواند جمعیت کار ادوینا را در مرحله تخم از نیل سوم به بعد بطور طبیعی کنترل نماید (۲ و ۳). بنابه گزارش غدیری در سال ۱۳۶۸، حشرات کامل *C. carnea* در ساعات گرم روز در زیر برگهای چغندر قند و گیاهان هرز در محیط سایه استراحت می‌کنند و در مقابل بالا رفتن درجه حرارت و خشکی محیط حساس هستند (۱).

نالی وایکو (Nalivaiko) در سال ۱۹۷۶ طی بررسیهای خود در منطقه کراس